

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovinci, ne pozabite družbe sv. Mohorja!

Krasen zaklad hranimo mi maloštevilni Slovenci, prelep dragocen kamen, to je družbo sv. Mohorja. Ona je naša slava, naš ponos. Tu se kaže naša moč, tu smo jedinih mislij, tu vlada zlata sloga. Kako veselo je to za vsakega Slovenca! Da bi pač tudi drugače vladala med nami tista sloga, tista jedinstvo mislij in načel, katera vlada pri družbi sv. Mohorja!

Mesec dnij še in zopet bodo romale brezštevilne nabiralne pole v rodno mesto naše družbe — v Celovec. Da bi te pole le bile vse izpolnjene, vzlasti gledé na nas Lavantince, ki smo lansko leto zaostali za 1049 udov od prejšnjega, dočim so druge škofije napredovale za 744 udov; slaba letina — ta je bila seveda tega največ kriva. Zaostati pa nočemo več; ako nas je Lavantincev bilo leto 1893 veličastno število 19.244, zakaj bi nas bodoče leto zopet ne bilo toliko? Ko drugod napredujejo in to tako lepo, pa naj bi Slovenci zelenega južnega Štajarja zaostajali za njimi? Ne, to ne sme biti, pa upamo, da tudi ne bode.

Ako primerjamo število družbinih udov leta 1894 s številom leta 1893, tedaj najdemo prav občutne razlike. Tako je posebno veliko udov odpadlo v dekaniji ljutomerski (157), brežiški (154), kozjanski (123) in laški (121). Povsod se kaže večji ali manjši odpadek, izvzemši štiri dekanije, v katerih je število udov poskočilo, in to v dekaniji šaleški (114), rogaški (86), celjski (49) in velikonedeljski (30). Po štirje in po pet udov na sto prebivalcev dotične dekanije pride v bistriški, celjski, dravskopoljski, gornjegraški, kozjanski, laški, ljutomerski, šaleški in velikonedeljski dekaniji; drugod seveda manje, najmanje pa v marnberški dekaniji. Le v braslovški dekaniji pride na sto duš približno že šest udov; ta torej zasluži vенеč med lavantinskimi dekanijami. Čast, komur čast! Da bi to razmerje bilo v vseh dekanijah, bilo bi nas Lavantincev pač veličastno število.

Zato pa na delo, rodoljubi, da popravimo ta precejšnji zaostanek ter pokažemo, da nam ravno tako goré sreca za družbo, kakor našim sosedom, saj tudi

Očetov vera sre je naših kras,
Slovenske govoriče mil nam glas!

Vsako torej, ki ima priliko, naj stori po svojih močéh svojo rodoljubno dolžnost. Ti, dragi slovenski kmet, ki ši že Mohorjan, pridobi še svoje sosedo za družbo, ti slovenski mladenič navduši še svoje tovariše za krasne družbine knjige; in slovenska deklica, tudi ti ne miruj, nego skušaj mnogo svojih sestric pripeljati v naročje družbe, ki bo drugo leto izdala, kakor nalašč za te, prelepi Slomšekov molitvenik: Večno devištvo. Slovenci! Bodoče leto začnó izhajati »Velike zgodbe sv. pisma« Ne zamudite te prilike, kajti ta knjiga naj bi se našla v vsaki slovenski hiši. Nadalje dobite že

omenjeni molitvenik, potem »Slovenskega živinorejca«, knjigo prepotrebno, posebno za vas kmete in še troje drugih knjig. Tako bo zopet nekaj ža dušni blagor, pa tudi nekaj za telesno blagostanje. Zato, Lavantinci, na noge, le mesec dnij še je časa! Vpišite se v velikem številu, da nas bo že skoro vseh udov skupaj 60.000.

Ali tudi vi, slovenski bratje v sekovski škofiji, se vzbudite in obilnejše pristopajte k družbi. Ravno tako iščite, dragi prekmurski Slovenci, v večjem številu zavetja pri naši družbi, kakor do sedaj, sicer bo se ogrska Slovenija, kolikor še je je, zgubila v madjarskem morju. Tega pa Bog ne daj!

Te vrstice sem napisal z namenom, da je ti, »Slovenski Gospodar«, naš stari boritelj, neseš na vse strani ljube domovine, da jih tvoji naročniki in zvesti čitatelji preberó ter sami pristopijo, ako še niso, in tudi še mnogo, mnogo tovarišev, sosedov in znancev pridobijo našej prekoristnej družbi kajti

Vsak zavedni, iskreni Slovén
Bodi Mohorjeve družbe člen!

C.

Slovinci in vlada.

(Govor dr. Lavoslava Gregoréca v 255. seji drž. zborni.)

(Konec.)

S tem se vendar pravi, da bi mi Slovenci izgubili pod novo vlado še ono malo drobtinic, katere smo si pod grofom Taaffejem trudapolno dovolj priborili, da ne rečem, priberačili.

Daleč smo prišli Jugoslovani pod dosedanjim vodstvom, tako ne more in ne sme dalje iti. Dogodki, katere je povzročil naš vodnik, potisnili so nas do leta 1878 nazaj; izročeni smo zopet nam iz principa nasprotnemu nemško-liberalnemu vladarstvu. Z veliko zaupnostjo smo sledili svojemu voditelju vsaj v začetku in sicer z ozirom na njegove neovrgljive velike zasluge za konservativno in narodho stvar v letih sedemdesetih. Kmalu pa se je ta zaupnost umaknila rastoči nezaupnosti in sedaj je popolnoma izginila. Pokazal se je nam kot lažnjivi Mojzes. Prižakovali smo, da nas bode popeljal v obljubljeno deželo enakopravnosti, mesto tega pa nas je vodil 14 let po Taaffejevi puščavi, polni obljub in negledé na izostale spomine.

Konečno je nas pripeljal nazaj v Egipt, to se pravi, k nemško-liberalni vladi. Res, da so tam znani lonci mesa, ali okrog teh egiptovskih loncev mesa se stiskajo naši narodni nasprotniki tako, da mi niti blizu ne moremo. Prišel je torej trenotek, ko se je reklo ločiti, in mi smo se poslovlili od njega.

Kar je za nas dobrega storil, to priznavam odkrito.

srčno, da nam bode ostalo v hvaležnem spominu, ali o spremljevanji se sedaj ne da več govoriti.

Z izstopom iz kluba nemških konservativcev se ni nič izpremenil naš narodno-konservativni program, izpremenili smo samo svoje taktično postopanje in ravnanje. Zato ostanemo, kar se tiče konservativnega dela našega programa, še dalje somišljeniki nemških konservativcev in kedar bode treba, tudi njihovi zavezniki; samo v klubu, v koaliciji ne moremo ostati, ker mislimo, da je taka zveza z liberalizmom škodljiva in pogubonosna za konservativno stvar. Kaj naj si misli katoliško ljudstvo, ako se njegovi poslanci bijejo zunaj z liberalci na življenje in smrt, tu v parlamentu pa si podajo roke in sklepajo mir.

Katoliško ljudstvo bi bilo po našem mnenju zmešano, ako vidi, kako njihovi zastopniki na jedni strani navdušeni govoré na katoliškem shodu, sklepajo najboljše resolucije za papeža, cerkev, krščansko vzgojo in šolo, za krščansko socijalno reformo, na drugi strani pa povzročijo tu v parlamentu koalicijo ter isto še dalje podpirajo tako, da liberalizem potegne na-se vlado in gospodarstvo v državi.

Tako postopanje mora mnogo škodovati konservativni stvari pri ljudstvu, v največjo škodo za katoliško družbo in katoliško cerkev. Svareč vzgled imamo v prvi bližini pred seboj.

Ozrimo se tja v Marijino kraljestvo, na Ogersko. Tam stopajo zdaj katoliki na noge, ali prepozno. Tam je liberalizem preplaval vsled njihovega molka ter storil jeden korak dalje, da razkristjani družbo s civilnim zakonom. Jednaka osoda čaka tudi nas, ako ne stopimo pravočasno na noge ter se ohrabrimo. Tega ne pravim jaz, ampak jeden najizvrstnejših ogerskih škofov, kardinal Schlauch.

Katoliški Jugoslovani nečemo biti krivi take nesreče, zato si odberemo drugo pot, ki je za nas tudi najbolj naravna: jugoslovansko združenje v zvezi s slovansko koalicijo, kakoršna je ravnokor dogotovljena.

V tem položaji ostanemo, dokler se stvari v koaliciji ne razvijejo, kakor se morejo razviti. Konservativci bodo morali sami hoditi ali voziti se. Ako se to zgodi, spoznali bodo tudi Poljaki svojo katoliško nalogo in dolžnost, in potem še steče ura IV. liberalne avstrijske dobe ter nastopi čas družega železnega obroča.

Do tedaj pa bodemo Jugoslovani zvesti svojemu programu in zvesti svojim volilcem toliko odločneje branili tu njih pravice, zahteve in želje, po najboljši vednosti in vesti, za Boga, cesarja in domovino.

Cerkvene zadeve.

O. Egidij Trček.

Majhen spomenik bi rad postavil s temi vrsticami blagemu možu in zvestemu prijatelju, katerega smo hladni zemlji izročili dne 5. januarja t. l. Pokojnik si to popolnoma zasluži, ker je bil goreč duhovnik, vrl narodnjak in izreden gostoljub.

Egidij Trček se je porodil leta 1842. v Metliki na Kranjskem; šolal se je v Ljubljani in potem nekaj časa na vseučilišču Dunajskem, ali veselje do duhovskega stanu ga je gnalo v benediktinski samostan v Admontu, kjer je bil posvečen v mešnika leta 1866. Na Gornjem Štajarju je pastiroval na večih mestih, dokler ga ni poslal njegov opat po smrti nepozabnega Korbinijana Lajha leta 1889. na slovenska tla. Postal je župnik pri Sv. Juriju ob Pesnici.

Da-si je živel dolgo let med trdimi Nemci, ven-

dar ni ugasnila v njega srečo ljubezen do svojih rojakov in do slovenske domovine. Navzlic temu se je čutil pri Sv. Juriju nekako nesrečnega in nezadovoljnega; to pa posebno zaradi pokvarjenosti ondotnega naroda. Ob nemški meji so do malega sami nemškutarji; torej žal, da popačeno ljudstvo. Tu je treba mladostnega ognja, krepkega in neustrašenega delovanja in silnega npora, ako hočeš le trohico doseči v narodnem oziru. Naš rajnik je to le predobro razvidel; ni se sicer ustrašil nobenega dela; ali tako žalosten pogled v prihodnost ga je potrl, ker je menil, da ne bode nikdar gledal sadu svojega truda. Mnogokrat so ga prijatelji tolažili z nadejo, da se izpremenijo naše razmere, ki so v tem kraju res tako žalostne in neprenosne, da bi kar obupal rahločuten človek. Saj ga skoro ni moža, ki bi bil zanesljiv pri volitvah; zatorej pa so tudi nemškutarji do zdaj povsod in vselej zmagovali. Ranjkega je to silno bolelo in morda pospešilo njegovo smrt, kajti krepkega zdravja itak ni bil.

Gostoljubnost njegova je bila znana daleč okrog; gostu svojemu bi bil dal vse, kar je imel, če tudi so bile njegove gmotne razmere zelo skromne.

Na postelj smrtno ga je položilo izpolnjevanje dolžnostij svojih; šel je na izpoved, dasiravno je bil že sam nevarno bolen za šeno. Umril je mirno. Na jako neugoden dan je bil pogreb, namreč pred praznikom Sv. Treh Kraljev; ni bilo torej pričakovati mnogo duhovnih tovarišev; kljubu temu ga je še vendar spremljalo 15 duhovnikov k večnemu počitku. Došla je tudi njegova sestra gospa Sigljeva, njegova svaka: c. kr. davčni adjunkt g. Sigelj in g. kapelan Kamniški. Rodbina se iskreno zahvaljuje čast. dekanu Jareninskemu, g. Fleku za krasno nagrobnico in vsem gosp. duhovnikom, ki so skazali ranjkemu zadnjo čast. Jaz pa kličem s solznimi očmi: Bog daj temu blagemu srečo in zvestemu prijatelju večni mir in pokoj! Črnogorski.

Spomin vrlemu možu.

Dne 9. januarja t. l. izročili smo na Križevskem mirodvoru materi zemlji telesne ostanke Franca Horvata, bivšega kmeta v Bunčanih. Ker je bil ranjki mož, da so mu redki enaki, mislim v nastopnih vrsticah podati kratek popis njegovega delovanja, da izvejo cenjeni bralci »Slovenskega Gospodarja« po širni Sloveniji, kako se je začelo, razvijalo in teklo življenje možu, ki je zaslužil, da se postavi drugim v izgled in posnemo, njemu samemu pa se ohrani s tem borni spominek. Pokojnik je bil rojen leta 1828 pri Sv. Križu na Murskem polju, obiskoval je tamošnjo ljudsko šolo in po letih postal prav priden krščanski mladenič.

Ako bi prišel, spoštovani bralec, pred kakimi 40 leti v Križevsko cerkev k popoldanski službi božji, slišal bi tam, da duhovnik izprašujejo iz lece mladino katekizem. Pri ti priliki bi gotovo tvojo pozornost na-se obrnil mladenič, kakih 20 let star, ki je stal tam pri oltarju sv. Sebastijana, kajti ta je odgovarjal najbolj glasno in na vsako vprašanje, da so tako rekoč vsi drugi le samo za njim govorili.

In tega mladeniča bi ti na vsak način hotel poznati, toraj vprašaj nekoga po njegovem imenu, odgovorilo se ti bi: to je Ivanov Franček; ta Franček pa ni nikdo drugi bil, kakor naš pokojnik. In kaj misliš, zakaj so mladeniča nazivali z drobnim imenom Franček, je-li bil morda tako majhne postave? Nikakor; bil je srednje in trdne rasti, zmirom rudečih lic. To drobno ime so mu le nadjali zavoljo njegove krotkosti in pohlevnosti, on je bil vedno vedrega in veselega lica, z vsakim prijazen, vsakemu postrežen, z eno besedo bil je v resnici izgled krščanskega mladeniča. Ivanov pa so mu rekli zato, ker so njegovo rojstno hišo po do-

mače navadno tako nazivali, po krstnem imenu njegovih prednikov. Okoli leta 1855 se je pokojni oženil v Bunčane in tu je pokazal, da iz vrlega mladeniča postane tudi vrl mož, izgleden gospodar in pridni oča.

Dobil je njemu enako pridno krščansko udovo za ženo. Našel je četiri otroke s prejšnjim možem in njemu samemu je Bog troje izročil. Med temi on ni delal nobene razlike; on je za oboje po očetovsko skrbel, vse lepo krščansko izredil, kar se kaže v tem, da so postali, vsi pridni in spoštovani gospodarji in gospodinje. Vse to pa je zamogel storiti, ker je res izgledno in varčno gospodaril; njemu ni bilo nikdar vreme pre-slabo ali delo preuborno, da bi on za-nj ne prijel.

Poleg tega pa ni zaničeval vesele družbe in v sredi svojih sosedov ali dobrih prijateljev je bil prav šaljiv; zmirom je vedel kako povedati in tako tovariše pošteno kratkočasiti, kar ga je vsem priljubilo.

(Konec prih.)

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Sv. Ropert nad Laškim 5 fl. 12 kr., Središče 7 fl. 2 kr. Svetinje 3 fl., Sv. Nikolaj pri Ormožu 7 fl. 62 kr., Sv. Lenart v Slov. gor. 5 fl., Sv. Bolfank pri Bišu 16 fl. 50 kr., Hajdina 16 fl., Sv. Vid pri Ponkvi 25 fl., Makole 45 fl., Studenice 4 fl. 38 kr., Sv. Jurij v Slov. gor. 13 fl., Galicija 5 fl., Skomre 7 fl. 50 kr., Sv. Ana v Slov. gor. 13 fl. 10 kr., Šmarije 5 fl. 50 kr., Celje 13 fl., Prevorje 2 fl., Vitanje 9 fl. 50 kr., č. g. J. Planinšek 1 fl., Žitale 12 fl. 30 kr., Sv. Ožbalt 2 fl.

Gospodarske stvari.

Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah.

(Konec.)

Udje društva. — Društvo šteje do danes 3 ustanovnike, 59 rednih, 74 podpornih in 10 častnih udov, skupaj je toraj 146 udov. Zares lep napredek, redka je vas, ki se sme ponašati z enakim društvom, a ponosen je lahko tudi vsak Gotovljan, kateri je vpisan od začetka v to prekoristno društvo; kdor pa še sedaj noče pristopiti le v svojo korist društvu, podoben je onemu, ki lačen in žejen okrog obložene mize hodi, pa ne je in ne pije.

Imovina društva. — Društvo je imelo do danes 444 gld. 15 kr. dohodkov in 431 gld. 25 kr. stroškov, preostane toraj lahko denarne vsote za nakup kmetijskih strojev in orodja, ter za napravljanje drevesnice. Odbor društva naročil je zopet to leto veliki podzemeljski plug, poprej pa že za žito čistilnico, travniško brano, skropilnico in več najnovejšega orodja. Društvena drevesnica povečala se je zopet za 400 drevese, ter šteje sedaj okoli dva tisoč večjidel že cepljenih drevec.

Dalje šteje društvo mnogo deloma kmetijskih, deloma zabavnih knjig, ter veliko vsakovrstnih časnikov, katere je prejelo darovane. Naj omenim tu nekatere blage darovatelje; Davorin Antloga, veleposestniški sin v Gotovljah, daroval je 50 knjig ter naroča »Dom in Svet« in »Slovenskega Gospodarja«. Slavni naš rojak, gospod profesor Davorin Cilenšek, poslal je 50 knjig imenitne vsebine. Več knjig daroval je tudi gosp. Tone Goršek, trgovec, predsednik društva itd. ter naroča tudi več časopisov kakor; »Slovenskega Gospodarja«, »Kmetovalca« »Domoljuba« itd. Več knjig poslal je že tudi gosp. učitelj Tone Petriček, kateri je že od začetka veliki podpornik društva. Tako tedaj šteje društvo že tudi leno knjižnico čez 300 knjig. Bodi v imenu odbora

srčna zahvala vsem darovateljem in podpornikom »Kmetovalca«. Obrnem pa se tudi z milo prošnjo do vseh, da bi tudi z naprej ne pozabili pogumnih Gotovljanov. Bog dal mnogo posnemovalcev! Dalje šteje društvo še precej časnikov. Domači č. g. župnik pošiljajo nam redno »Slovenca« in »Mir«, društvo pa še deloma naroča ali redno prejema 2 izt. »Slovenskega Gospodarja«, 2 iztisa, »Kmetovalca«, 2 izt. »Domoljuba«, »Domovino«, »Dom in Svet«, ter je ud c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske, in družbe sv. Mohorja v Celovcu.

To bi bile skromne vrstice lanskega poročila društva »Kmetovalec« v Gotovljah. Dragi čitatelj teh vrstic, pa mi naj ne šteje v zlo moje pomankljivosti, ker nisem ravno pisatelj ali kakšen učenjak, temveč dosedaj in naprej le učenec s trdnjo voljo in z geslom: Pomagaj si sam in Bog Ti bode pomagal!

Vsem prijateljem slov. rodú pa in kmetijstva kličem že danes k XIV. občenemu zboru na veselo svidenje!

Martin Antloga, tajnik.

Tropine kurilo in piča.

V mnogih deželah rabijo se tropine kot kurilo in sicer v krajih, kjer primanjkuje lesa ali je zelo drag. Pa tudi na Slovenskem pridejo časi, v katerih je le težko dobiti pravega kurila. Posebno, če se tropine ne porabljajo kot krma, je dobro in pametno, da se vsaj kot kurilo uporabijo. Take tropine, ki se bodo sežgale, se najbolje na solncu do cela posušijo in potem prav na tesno in trdno stisnejo v primerno leseno posodo brez dna. Ta ne sme višja biti, kakor $1\frac{1}{2}$ dm, na jednom koncu širša, kakor na drugem, premer na širšem koncu se napravi malo večji, kakor $1\frac{1}{2}$ dm. V večji posodi so tropine pripravljene in sicer malo s kako mokroto napojene. Ona mala posoda se napolni s tropinami in te se posebno na tesno stisnejo. Na to se posodica obrne in hlebček na klop ali mizo položi, kjer svojih tovarišev čaka.

Seveda tako kurilo nima tolike vrednosti, kakor pravi les ali premog. A ker je vredno in se lahko doma pripravlja a se tudi s tem prirejanjem ne potratijo preveč časa, je le v krajih priporočati, kjer primanjkuje drugega lesa. Drugači pa so tropine brez vsekake vrednosti, če se ne porabijo kot kurilo ali v krmiljenje zlasti drobnice, koz in ovac.

Tu in tam so to stvar že poskušali in dobro se je povsod obneslo, kajti pri stiskanju grozdja ali sadja se ločijo le one tvarine, ki delajo vino ali jabelčnik, vse drugo pa brez male izjeme ostane, torej tudi one snovi, ki služijo v hrano. Tropine, ki so za jasli namenjene, spravijo se v malo kad ali čeber, pridene se jim nekaj soli in to se nekaj pusti pri miru. Ta zmes ni brez dobrega okusa in jako diši ovcam pa tudi kozam. Le malokdaj ti bodo kaj pustile od tropin. Redijo se ravno tako, kakor pri krmiljenju s senom, mleko ne postane nikakor slabše, kajti tudi kravam se z vspehom polagajo, kratko rečeno, slabega nasledka nimajo nobenega. Dobro je in za živali ukusnejše, če se samim tropinam prideva tudi nekoliko — sena.

Sejmovi. Dne 9. februarija na Pilštanju in v Konjicah. Dne 10. februarija pri Sv. Juriju ob južni železnici in v Vuzenicah. Dne 12. februarija v Vidmu. Dne 13. februarija na Ponikvi, v Žalcu in v Sevnici. Dne 15. februarija v Arvežu, v Tržišah in v Gradcu. Dne 16. februarija v Bučah. Dne 17. februarija v Slov. Gradcu.

Dopisi.

Iz Slatine. (Občni zbor), kateri je priredilo tukajšnje društvo 28. januarija, privabil je mnogo ljudstva iz domačih in sosednih okolici. Izenadilo nas je lepo število vrlih Poličančanov, od katerih nas loči visoki Boč, a družu srce; razveselili so nas blagi sosedje iz Rogatca, Kostrivnice, Medvedovega sela, Sladke gore, Žital. Bodi vsem v imenu odbora ponovljena srčna zahvala, zlasti pa še gospodu, ki nas je tako kratkočasil s svojo krepko besedo. Najvažnejša točka dnevnega reda bil je govor drž. poslanca, velč. g. dr. L. Gregoreca. V poljudni besedi kazal nam je, kako se na Dunaji sučejo kolesca ure v oni palači, kjer se določujejo osode narodov in stanov. Čuli smo zopet, da za nas verne Slovence še ni pritekla zaželena ura, ki bi nam naznanila narodno enakopravnost, polajšala težka bremena, povzdignila versko mišljenje in življenje, marveč za nas porinili so »cajngar« nazaj. Zanimivo je bilo poslušati, ali tužno nam je bilo pri srci. Razvideli smo, kako težaven stan imajo naši poslanci v teh homatijah drž. zbornice. Gospod poslanec je znan boritelj slovenskega ljudstva. Ni nam dvomiti, da bode tudi v tem sitnem času po svoji vesti in moči povsod deloval in potegoval se za blagor in potrebe svojih volilcev. Pri sledeči prosti zabavi zapela se je marsikatera lepa pesem in spregovorilo mnogo spodbudnih in šaljivih napitnic. Veselilo nas je še posebej, kako so tudi možje izmed ljudstva povdarjali, da moramo ostati vstrajni in edini, in seme, katero smo vsejali, bo krepko rastlo, zakaj vsejali smo ga v dobro zemljo, napojeno namreč z versko-narodnim mišljenjem in prepričanjem.

Iz Rogatca. (Okr. zastop.) Pri nas so se izvršile volitve v okrajni zastop. Upali smo, da zmagamo v veleposestni in občinski skupini. Ker imamo v veleobratni skupini tri glase, pričakovali smo po tem takim narodno večino v prihodnjem okr. zastopu. Storili smo svojo dolžnost ter po reklamacijah očistili volilni zapisnik vseh nepostavnih volilcev. Okrajno glavarstvo nam je v tem tudi vstreglo, toda deželna namestnija je sprejela nekega izbacjenega volilca, kateri pa po dosedanjih odlokih in rabsodbah upravnega sodišča na Dunaju nima pravice v skupini veleposestnikov. Nadalje je bil izbrisan vsled nasprotnih reklamacij eden naših volilcev, pa mu tega okrajno glavarstvo ni javilo pravodobno, da bi uložil zoper ta ukrep svoj ugovor. Tudi to se nam ne zdi čisto postavno. Slednjic se je konservativni ministerski predsednik, knez Alfr. Windischgrätz, odtegnil konservativni volitvi in tako smo ostali za en glas v manjšini. Zato se dne 22. prosinca nismo udeležili volitve v skupini veleposestnikov. Bolj srečni smo bili s kmečkimi občinami. Štirideset volilcev se je udeležilo volitve, le dva sta izostala. Naši kandidatje so dobili po 32 do 40 glasov, nasprotniki le po 1 do 5. Pred šestimi leti je bila skupina kmečkih občin popolnoma v liberalno-nemškutarskih rokah; pred tremi leti se je posrečilo le šest narodnih mož po ožji volitvi spraviti v okr. zastop, letos pa vseh ednajst s tako ogromno večino. Kmečki volilci so pokazali svojo zavest ter pohvalno zvršili svojo narodno dolžnost. Slava njim!

Iz Slatine. (Opazke k zborovanju.) Ko sem gledal tovnej zbrane ude našega društva ter med domačimi obrazi zapazil tudi može, kmečke korenjake, ki se niso zbal blatnega daljnega pota, da so prišli k nam, šinila mi je v glavo misel, katere se ne morem znebiti, da je ne zapišem. Mnogo imamo že društev po slovenskih krajih, mnogo tudi raznih narodnih zastopov, a vsa ta društva in vsi ti zastopi zdijo se mi čete razpršene brez generala. Nimamo organizacije, ki bi nas družila in rabila kot skupno četo. Gosp. poslanec nam je pra-

vil, da so si bili pred nekimi leti judje v strahu, da obresti njihovih milijonov bodo padale. Takoj so proti tej nezgodi zagnali skupen glas in pomagalo je. Kako pa kmetje? Doma zdaj tu, zdaj tam tožujemo o hudih časih in bremenih in narodnih krivicah. Ali to se pač bore malo na Dunaj sliši. Ako bi pa po različnih društvih in zastopih skupno zaječali, bil bi le krepkejši glas. Na Dunaji so hoteli židovski mestni očetje prepovedati, da bi se v šoli pred in po nauku kršč. otroci glasno prekrizali in opravili skupno molitev. Katoliška društva in kršč. stariši so se v prirejenih zborovanjih temu hitro nasproti postaviti in s kakšnim uspehom? Njihov odločni stoj! je obranil sv. križ ne le toliko, da se smejo otroci po stari navadi še zanaprej glasno prekrizati, ampak tudi križanega Odrešenika podobe, katere so bili davno že iz šol pometali, vračajo se nazaj v šolske sobe in to na stroške mestne blagajne, kar pred nekaj leti niti na stroške višjega pastirja niso dopustili. Naši kmetje si želijo, da bi bila v marsičem šola preosnovana. Ako bi to želijo leto na leto pošiljali na Dunaj, bi tam vsaj vedeli za njo. Vemo, da imajo tam debela ušesa. Skušeni voditelj nemških katolikov, slavni Windhorst se za taka ušesa nič ni brigal. Ako mi stokrat odklonijo, rekel je, stokrat bom vzbornici stavljal predloge na odstranitev naših krivic. Je-li bilo brez vspeha? Poglejmo si mestne delavce! Vedno in vedno zahtevajo pravico. Prej ali slej se jim bode več ali manj vstreglo. Kje pa se kmetje skupno glasijo, ter zahtevajo predugačenje njim tako krivično razdeljene volilne pravice?

Iz Gornje-Radgonskega okraja. (Okrajni zastop.) Ko sem po naključju dobil, kos Graške tetke od 30. decembra l. leta pred oči, sam nisem verjel svojim očem, ker sem si mislil, da kaj takega kmečke oči ne vidijo, ali pa bolj debelo vidijo, kakor je. Ko sem prebral, sem sprevidel, da mora naša »tetka« prav imeti, ker je nezmotljiva! Ko so se naš paša in njegov janičarje na vojsko pripravljali, bilo je najpoprej treba ceste. Zato pa smo tudi mi občani poslali svoje glavne zastopnike, ki smo jim že pred letom izročili občinsko premoženje, da bi ga čuvali, in branili pred velikimi stroški. Pa kako smo se v nekaterih občinah goljufali, ko smo si izvolili »janičare«, ki nam doklade nalagajo, žepe praznijo in nas pod tujčevo peto tlačijo. Tu vam zaporedoma postavim, kakor je v Graški »tetki«. Poliška občina ima nazaj plačati okrajnemu zastopu 189 fl. 50 kr., kar je za moste dal, Lastomerci 66 gld. 50 kr., Ivanjševci 137 gld., Stavenšinci in Očeslavci 50 gld. 88 kr., Šavenska občina za napravo ceste 104 gld.; za to in Poliško občino še je okrajni zastop dovolil 400 do 600 gld. za nasipanje ceste. Kaj ne, da smo si dobrega paša izvolili? Prej so nam obljubili, da nas ne bo ta cesta nič koštala. Sedaj pa so te občine že okraju dolžne. Tu davkoplačilec pride v dolg, kakor senica v kletko. Kaj pa si je naš Orehovski »bezirksbetretung« zmisliš, da nam bo za 5000, beri pet tisoč goldinarjev, bikecov iz Pinegauskega plemena kupil, da bi se brez vseh stroškov vzredili, kakor tiste svinje, ki nam jih je nekdo s Pruskega prignal. Jaz vem, kako se mora kmet v sedanjih slabih časih za krajcar boriti, tedaj tudi vem, kako se naj za pleme skrbi. Kjer je dobra krma in priden gospodar, tam je tudi lepo pleme, kjer pa je slaba krma, tam naj bo pleme, kakorkoli, slaba bode živina. Le poglejmo, koliko let imamo že c. kr. žrebece, pa s kakimi klusami nekateri vozijo. Ali je to tako pleme? V vsem, kar sem dozdaj pisal, je glavna točka in stvar ta: naš okrajni zastop nam je tako izvrstno gospodaril, da imamo 5721 gld. 73 kr. dolga in ta dolg bomo mi davkoplačilci morali plačati, k vsakemu goldinarju 20 kr. Pa to še ni zadosti, sedaj še pridejo občinske doklade in teh je v 19 občinah 20%, pri dveh 25%, pri dru-

gih po 36 % itd. in to je precej velik vdarec za nas kmete. Naši nasprotniki nam vedno pravijo, da bi si morali le kmete voliti. Sedaj imamo kmete, pa med sedanjim okrajnim zastopom in prejšnjim je tak razloček, kakor noč in dan. Kmet.

Iz Ormoškega okraja. (Napis.) Že večkrat ste imeli kako besedo o napisih in to je bilo dobro; vendar še naj jaz dostavim nekaj k dopisu iz Slov. gorie v štev. 3. Oglejmo si dopis in začnimo v Ormožu. Razun gg. Alojzija Mikla in Simona Kandriča, ki sta v istini uzorna narodnjaka, in še par drugih imenuje dopisnik celo vrsto nemških napisov. Ali ta dopisnik potovalec ni videl na glavnem trgu na prvem mestu krasne table gospoda Gumsi »Gostilna k zlatemu jelenu« in malo stran ravno tako lep napis odločnega narodnjaka in odvetniškega kandidata gosp. Fr. Kapusa »Gostilna pri solncu«! Potovaje proti Veliki nedelji našel je tam pri nekem trgovcu napis »G. Skvorc« in ta napis se mu je zdel »naroden«. Zakaj pa si ta potovalec ni ogledal malo dalje lepega napisa »Franc Majcen, sodar in gostilničar«, malo prej pa »Blaž Petek, kovač, in ako je šel proti Senožecam in čez Senčjak, moral bi gotovo tudi opaziti pri Veliki nedelji krasno tablo z napisom »Trgovina različnega blaga pri Slovencu«, na koji je tudi naslikan slovensk junak, držeč v rokah narodno trobojnico. Tak odločen narodni napis se morda težko najde na celem spodnjem Štajerskem in vse to je omenjeni potovalec prezrl, kar gotovo ni lepo, ker ako kedo kaj poroča v časopise, mora to vselej vestno storiti, ne pa še o istih narodnih napisih molčati, ki jih imamo. Gledé gospoda Škvorca pa je treba opomniti, da se pri tem gospodu, kar se tiče narodnosti, ni motil, kar radi priznavamo, če tudi je bolj mirnega značaja, vendar iz njegovega napisa tega ni mogel sklepati, ker je popolnoma pokvarjen ter bi se pravilno glasil »Jurij Škvorc«. Da pa v tem oziru v bodoče ne bode enakih pomot, nadejamo se od tega gospoda trgovca, da si da ta svoj napis sebi v čast tudi primerno popraviti.

Iz Braslovč. (Bralno društvo) je zborovalo 14. januarija ter si volilo te-le gg. v odbor: Predsednik č. g. kaplan Franc Pečnik, podpredsednik Franc Šporn, tajnik Zravko Wasle, blagajnik Franc Korun, odborniki: č. g. dekan Matija Stoklas, Ivan Prislán in Florijan Rak, pregledovalci računa: Vinko Rojnik, Ivan Pretner in Martin Zajc. Ne sme se pa zamolčati, da je pristopilo zopet lepo število novih udov in večina iz trga, in je to posnemanja vredno, kajti dosihmal so se ravno tržani najmanj zanimali za to prekornostno društvo. Zdaj pa so storili vrli korak najprej, ter pokazali, da le v slogi je moč. Tedaj le vsi na noge, kateri še niste vpisani kot udi bralnega društva, kajti zadnji čas je, da ne zamudite prilike, ki se vam ponuja za ta mali denar, pa toliko podučljivih ter koristnih časnikov in knjig prebirati ter od njih se kaj naučiti. Ako prebirate dobre časnike, ne bo vam žal ne za čas, pa tudi ne za oni goldinar, ki ga darujete za društvo, da si lahko več potrebnih in koristnih časnikov naroči, kajti mnogo se bode naučili, kar vam je h koristi pri gospodarstvu in obrtu.

Iz Vitanja. (Bralno društvo.) Ob pustnem času si napravljate drugod sijajne veselice s petjem, godbo in plesi; mi tega ne premoremo; pa za ples nam tudi ni mar. O živimo pa vendar! Če tudi polagoma, se naše »bralno društvo« vendar vedno bolj krepča. Zdaj šteje nad 80 udov, ki marljivo prebirajo društvene knjige in časopise. Društvo je naročeno letos na: »Slov. Gosp.«, »Domovino«, »Domoljuba«, »Primorski list«, »Vrtec«, »Dom in Svet«, »Kmetovalec«, »Slovenec« in »Mir« pa dobivamo brezplačno. Pustno nedeljo nam je »bralno društvo« oskrbeo dvojno jako mično in podučno zabavo. Zjutraj po prvi božji službi, nam ie razlaeal

g. Belé, zdaj že tretjokrat, o sadjereji. Po večernicah pa so nam mladi igralci predstavljali igrokaz: »Mladi tat«. Po igrokazu smo gledali razne slike, resnobnega, pa tudi smešnega značaja, ki so se vrstile na zagrinjalu v temni sobani. Ljudstva je bilo mnogo. Vsi smo se razšli zadovoljni. Kar je pa še najboljše: žep se nam vsled teh zanimivih zabav ni izpraznil, glava nas drugi dan tudi ni bolela. Vitanjčan.

Od sv. Urbana pri Ptuj. (Velika nesreča.) V noči na dan 20. januarija so na Drsteli, tukajšnje župnije; mož Mihal njegova žena Antonija Vilčnik in njena otroka Micika in Jakec, prva 13 in drugi 2 let stara nagloma umrli. Uzrok pa je bilo to-le: Vilčnik si je napravil v kuhinji žganjarnico; kakor pa je že nesreča hotela, postavil je preblizo stene, ki je bila lesena, pa premalo tlažena, ognjišče. Od vročine se je stena začela smoditi, tega pa Vilčnik ni zapazil, da se sta hiši sape napolnili. Na večer je Vilčnik žganjarnico zgotovil in še izrekel: »Hvalu Bogu, da sem to reč tako srečno dokončal, sedaj pa gremo spat«. Vsi se podajo, vsaki na svojo posteljo, in sicer oče v drugo, mati pa s tremi otroki v prvo hišo na spanje; edn sin se je pa podal v hlev na svojo posteljo. Drugo jutro najde sin, ki je v hlevu spal, očeta, mater brata in sestro mrtve, prestrašen beži po sosede. Ti so potem našli, da še ena mlajša, 7 letna deklica ni bila celo mrtva, so tako daleč spravili, da še živi, vendar pa je malo upanja, da bo pri življenji ostala. Druge štiri mrličice so djali na mrtvaški oder katere je vsaki s solznatimi očmi gledal. Res velika žalost, poteg mrtvega očeta mladi sinček in poleg mrtve matere mlada hčerka na odru! Vse skupaj so dne 22. januarija na tukajšnjem mirodvoru k večnemu počitku položili. Žalost za rajne je velika, ker so bili pridni in skrbni ljudje. Naj počivaje v miru!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svitli cesar se je vrnil iz Budapešte na Dunaj ter ostane tu brž do pomladi. — Notranje mesto ima izvoliti si novega poslanca v drž. zbor, volilci pa se ne morejo odločiti, ker se jim jih ponuja več, toda manj odličnih. — V mestu je več vojašnic, pa so jim na poti in zato jih hočejo podreti, a se ve, da bode potem treba postaviti drugih, zunaj mesta. Ali kaj dene to, saj imamo denarja!

Češko. Sodba čez »Omladino« se bliža koncu in razsodba se razglasi prve dni v prihodnjem tednu. Naj bode pa ona taka ali taka, na vsak način je nam »Omladina« žalostno znamenje spridenosti sedanjih mladih ljudij, izlasti po mestih.

Štajarsko. Deželni zbor je sklenil, da se plača iz dež. kase 20.000 gold. za novo cesto iz Luč do Solčave, ako plača za-njo Gornjegrajski okraj 5000 gold. Ni torej dvoma, da se cesta napravi. — V dež. zboru so spremenili postavo, ki vrejuje izdelovanje, nasipanje in sploh vzdrževanje okrajnih cest. Po novi postavi zadene okrajne zastope precej novih stroškov. Ne vemo, če je prememba ugodna.

Koroško. V Beljaku so osnovali posebno društvo za to, da dela odločno za dr. Steinwenderja, če še le-ta vsprejme kandidaturu za drž. poslanstvo. Ali se bode še torej on obotavljal! — V Dobri vasi inajo podružnico sv. Cirila in Metoda, ali ona ni po volji Fr. Grassla, okr. zdravnika; strastno dela zoper njo, pa nič ne opravi, ker so slov. kmetje pametni in zavedni rodoljubi.

Kranjsko. Deželna priklada, kakoršnja je doslej, ne dohaja več stroškov, katere ima dežela; mora se torej za 4% vzhvišati, skok od 38 na 42%, pa je velik in dež. poslanci morajo si dobro premisliti, predno dajo za tak predlog svoje glase. Priklada je davek, ki ga kmet čuti.

Primorsko. V Ajdovščini dobijo slov. posojilnico; nje je ondi tem večja potreba, ker ne manjka laških pijavk. Ako le-te dobijo kedaj slov. kmeta v svoje pesti, ne uide jim potem nikoli več in trobiti mu je — v laški rog. — V mestni hiši v Trstu ne vidijo radi slov. imen in dolžijo častito duhovščino, da pači imena, ako jih piše, če so slovenska, tudi slovensko!

Hrvaško. Več ogerskih poslancev je bilo te dni v Zagrebu in pravi se, da so iskali ondi pomoči za — civilni zakon. »Narodna stranka« sicer rada pleše, kakor ji ban Khuen-Héderváry piska, v tem pa vendar-le upamo, da se držijo hrv. ljudstva, ki ne mara za tako »srečo«.

Ogersko. V torek je predložila vlada v državnem zboru načrt postave »o civilnem zakonu«, potem pa se je sklenila seja. Zdaj se tedaj pokaže, vsaj v državnem zboru, kdo vlada, ali judje ali kristjani, v tem svoje dni pobožnem delu naše države. — Za namestnijsko poslojpo v Reki prevzame ogerska država vse stroške in s tem kaže, da Reka ni več hrvaško, ampak ogersko mesto.

Vunanje države.

Rim. V tem mesecu imajo sv. oče Leon XIII. slovesno konsistorije t. j. zbor kardinalov rimske cerkve ter dobi v njem več škofov čast kardinala. Tokrat pa ni nobenega iz naše države.

Italjansko. Crispi si ne upa pred sedanji državni zbor spraviti načrta za svoje vladanje, ali pa ne vé, česa se naj loti, da reši državo iz denarnih zadreg, v katerih vzdihuje. Celo njegova stranka se že izpodtika nad njim in tišči va-nj, naj pokaže, kar misli storiti; Crispi pa ima za vse to doslej le molčanje. — Na Siciliji zapirajo sedaj jako »pridno« anarhiste ali ljudi, ki so kje kako na sumu, da niso v redu.

Francosko. Anarhist Vaillant je končal v ponedeljek svoje nesrečno življenje pod rabljevo sekiro. Ni se izpokoril, ampak z besedo: smrt sedanji družbi! se je ločil s sveta. — Minister za vojaške reči je lahko vesel, kajti v drž. zboru so mu dovolili število vojakov, da sme za-nje do 200 milj. več izdati, kakor doslej. Vidi se, da pri ljudstvu še ne spi želja po — srečni vojski zoper Nemce.

Angleško. Nasprotniki ministra Gladstone so raznesli glas, da je blagi mož zbolel; to sicer ni res, ali za nekaj časa vendar premoti ljudi, da verjamejo in se tako od njega, od njega stranke odvrnejo na škodo njegovemu delovanju.

Nemško. Veliko se govori sedaj o knezu Bismarck in nekateri celo trdijo, da se mož kmalu vrne na svoje prejšnje mesto, za drž. kancelarja; drugi pa zopet mislijo, da to ni več mogoče, cesar pa je le hotel kneza sprijazniti s sedanjo vlado, da ji ne bode več delal sitnostij, kakor jih je delal ji doslej.

Rusko. Trgovinska zveza z nemško državo je dogovorjena in je treba še samo, da jo vsprejmejo v nemškem drž. zboru. To se zgodi sicer gotovo, pa ne brez vseh težav, ker se pri Nemcih bojijo, da jim bode ta zveza na škodo, izlasti pri kmetijstvu gledé na ceno živine in žita.

Bolgarsko. Nadškof Filipopelski, msg. Menini, je slovesno krstil mladega princa na ime Boris. Knez Ferdinand se je v tem pokazal za katol. moža in se ni strašil groženj in zamere staroverskih politikov, če svo-

Srbsko. Ministerstvo si prizadeva pomiriti stranke, ali težko, če jih pomiri, kajti radikali so žilavi in ne morejo pozabiti, da so bili, a niso več prvi pri vladi. Zato ministerstvo tako dolgo ni na trdnih nogah, dokler nima lastne stranke, tako močne, da prevlada radikale.

Tursko. V Carigrad pride nov poslanik angleške države. Tak ima po navadi veliko besedo t. j. velja največ pri sultanu in sicer zavoljo denarja, ki ga priskrbi turski vladi, kedar ji ga je treba.

Afrika. V Kairu se mladi khedive Abbas-paša ne more otresti Angležev in je moral odpustiti Maher-paša samo zato, ker angleškemu poslaniku on ni bil po volji. — Dahomejski kralj, Behanzin se je podal generalu Doddsu in tako je vojske ondi konec.

Amerika. Za »zjedinjene države« v severni Ameriki velja poslej nova postava za carino t. j. za davek, ki ga jemlje država od blagá, katero se pripelje tje iz drugih držav, posebno iz Evrope. Ta davek bode poslej nižji in je torej za trgovce lažje blago spraviti med kupe.

Za poduk in kratek čas.

Globoko pod zemljo.

Pretečeni teden so pri Mihaelu Puklu, posestniku v Pobrežji pri Mariboru, kopali studenec. Delo je vodil zidarski mojster Benko Ferš. Ko je bilo že štiri seanje studenca zidanega, prigodi se v sredo, dne 31. januarja, ob 1/2 10. uri predpoldne, grozna nesreča. Nedodelan studenec se poruši in dva delavca, Anton Ferš in Anton Šmirmaul, ki sta v studencu delala, nista mogla se rešiti in sta bila tako živa zakopana. Začeli so sicer takoj zopet kopati, da bi rešili nesrečnika, a delo je bilo težavno in je le počasi napredovalo, dasiravno je mnogo delavcev delalo po dnevu in po noči.

V četrtek se je bilo zopet bati, da se zemlja še enkrat poruši, in še le potem, ko se je vse dobro podprlo, mogli so zopet delo nadaljevati. Po noči in po dnevu je bilo toliko ljudstva okoli delavcev, da so morali žendarji skrbeti za red in za prostor, kjer so usmiljeni delavci mogli skrbno delati. Še le na svečnico popoldne ob 3/4 3 zadenejo na prvega nesrečnika, na Antona Šmirmaula. Celih 58 ur je bil zakopan v zemlji, 12 metrov globoko. Našli so ga stoječega, z licem proti steni in z vzdignjenimi rokami. Vzadej na glavi je imel rano, ki mu jo je vsekalec, katerega so rabili pri podpiranju in ki se je z zemljo vred porušil v globočino. Nesrečnež bil je še le 26 let star in je zapustil ubogo vdovo, s katero je komaj pet mesecev živel v zakonu.

Ob 11. uri po noči so izkopali tudi Antona Ferša, ki je bil sin zidarskega mojstra. Se le 18 let star, krepk in vesel mladenič, moral je tako rano zapustiti svet na veliko žalost svojega očeta. Ležal je 15 metrov globoko na trebuhu; glavo je imel vzadej razbito in čeljusti so bile popolnoma zveržene. Kostni na licu in glava (lobanja) so bile precej zmučkanane.

V soboto so izročili zemeljske ostanke nesrečnih delavcev črni zemlji. Mnogo ljudstva je spremljalo nesrečnike k zadnjemu počitku; marsikatero oko se je rosilo, marsikatero srce je bilo ganjeno in pretreseno od take nesreče in tako nagle smrti.

Smešnica. Neka žena odkrije svoji prijateljici prav skrivne reči ter jo prosi: »Ne pravite nikomur, kar sem vam razodela!« Prijateljica: »Bom že molčala, kakor

Razne stvari.

(Vojaštvo.) Vsled določbe Nj. veličanstva se odpre dne 1. septembra 1894 nova, 13. kadetska šola v Franc-Jožefovi kasarni zunaj Maribora.

(Solstvo.) Mil. knezoškof so darovali za novo šolo v Tepanjah pri Konjicah 150 gld.

(Odbor) gasilnega društva v Križevcih pri Ljutomeru, sestavlja se tako-le: Alojz Stibler, načelnik; Jožef Sterniša, namestnik; Jernej Vrbnjak, voditelj brizgalničarjev; Ivan Horvat, namestnik voditelja brizgalničarjev; Jožef Štrakl, voditelj plezalcev; Ivan Bobnjar, namestnik voditelja plezalcev; Jožef Rožman, voditelj varuhov; Jakob Domanjko, blagajnik; Matija Toplak, nadzornik orodja in Ignac Hauptman, zdravnik.

(Bralno društvo) pri Sv. Križu na Murskem polju ima ta-le odbor: Jožef Rožman, posestnik v Starej vasi, predsednik; dr. Jožef Lebar, zdravnik v Križevcih, podpredsednik; Anton Herzog, učitelj, tajnik; Janko Karba, učitelj, blagajnik; Anton Lacko, župnik in Josip Weixl, kaplan, odbornika.

(Pozor.) V Oplotniški občini se ima vršiti volitev novega obč. odbora dne 15. februarija in je bila še le na svečnico po slugi pri cerkvi preklicana, z opazko, da ni treba vsem k nji priti, menda zato, da bi Oplotničani sami gospodarili, kakor bi hoteli po starej navadi. — Kdor ni zaspanec, bo tedaj k volitvi prišel!

(Novo društvo.) Na Hajdinju pri Ptujju snuje se novo »Bralno društvo«. Začasni odbor obstoji iz gg. Martin Muršec, Ivan Pavlič, Janez Graharič, Andraž Šlambergar in Šimon Kampel in oglasilo se je že do 30 udov. Le tako naprej!

(Podporno društvo) snuje se v Mariboru za slov. delavce, enako društvu v Trstu. Tako društvo dela lahko za okrepčanje slov. življa med delavci in je le želeli, da se kmalu osnuje.

(Tatvina.) Na tržnih dneh se klati v Mariboru zadnje čase nepoštenih ljudi, ki segajo drugim na tihem v žepe, po denarje. Treba se je torej jih varovati.

(Kebri.) Letos bode leto za kebre ali hrošče in treba bode se pripraviti na-nje ter jih pridno nabirati, da ne bode preveč škode na drevju.

(Narodna čitalnica) v Ptujju je za 31. društveno leto izvolila sledeče gospode: predsednikom Ant. Gregorič, podpredsednikom Simon Ožgan, tajnikom Rudolf Sigl, blagajnikom Josip Zelenik, in odbornikom: dr. Anton Brumen, Anton Jurca, Luka Kunstek, dr. Jakob Ploj, o. Alfons Svetl, Marko Pavlinič in Drag. Zupančič.

(Živinska sol) razpošilja se od februarija naprej v naše kraje in sicer iz Pirana in nekaj tudi iz Trsta. V tem mesecu dobi je 18 občin, v Brežiškem in 8 v Kozjanskem okraju, vкуп 57.000 kg.

(Požig.) V noči od 8. na 9. septembra 1893 je zgorelo pri Sv. Marjeti na Dravskem polju več poslopij. Kakor se je dognalo pri c. kr. okr. sodnji v Celju, pa sta bila požgala Martin Bohak in njegova mačuha, da bi dobila odškodnine pri zavarovalnicah. Sedaj pa sta dobila prvi štiri, zadnja pa tri leta težke ječe.

(Nemški dijaki.) Na c. kr. gimnaziji v Celju imajo neki nemški (!) dijaki tajno zvezo, vsled katere ne sme nemški dijak družiti se s slovenskim. Ko je torej videl uni dan sin c. kr. okr. glavarja, da gre sin dr. Hoisla s sinom dr. Serneca, stopil je k njima in pokaral zato sina dr. Hoisla, ta pa mu je dal eno za uho, da se mu je zasvetilo v glavi. Oj zatirani Nemci!

(Umor.) Dne 17. januarja so našli na Pavlovskem vrhu pri Ormožu mrtvo truplo viničarja J. Piberčnik. Njegova žena in nek Alojz Makota sta na sumu, da sta ga umorila. Oba sta že pod ključ.

(Okr. zastop.) Za okr. zastop v Št. Lenartu v Slov. gorinah bode volitev za veleposestvo, dne 16. februarija ob 10. uri v uradni okr. zastopa.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali g. dr. P. Stornik, ravnatelj c. kr. gimnazije v Mariboru, 3 fl., grofinja Nugent in sin, graščakinja v Hausambacher, 10 fl., svatje na ženitvi Kosi v Ključarovecih na Murskem polju 11 fl. 20 kr. in Fr. Puconja nabero svatov v Cvenu 5 fl. in preč. g. Anton Hajšek, častni korar in dekan v Slov. Bistrici 5 fl. Bog plati!

(Dijaško semenišče.) Na svečnico so se v dij. semenišču v Mariboru hvaležno spominjali svojih dobrotnikov v »slovesni akademiji«, obstoječi iz petja, govorov in gledališke igre. Mil. knezoškof so jih na njej počastili ter so poleg prelata msg. Orožna, stolnih korarjev, profesorjev, gg. bogoslovcev itd. poslušali mične dele akademije. Nova sobana je prav pripravna za take reči.

(Slova slovstvo.) Gosp. J. T. Turkuš, profesor na veliki ralki v Gradcu, je izdal 4. snopič svojih »zbranih del«. Ta obsega melodram »Vojska in mir« ter se dobi pri g. J. Zagorjanu, knjigarju v Ljubljani.

(Ženitev.) Dne 5. februarija poročil se je gosp. Janez Knop, c. kr. davkarski kontrolor v Ormožu, z gospodičino Tiliko Kandričovo iz znane narodne rodbine ravno tam. V Gradcu pa se je minoli mesec poročil naš rojak, g. dr. Mato Zidarič, kr. okrajni zdravnik v Pregradi na Hrvaškem, z gospodičino Marijo Žnidaršič, hčerko lekarja.

(Polom.) Trgovca Adalbert in Alojz Walland v Konjicah in Oplotnici sta plačila vstavila ali konkurz napovedala. Dolgovi znašajo okoli 80.000 fl. Je-li ta polom povzročila prevelika ljubezen za veliko Nemčijo ali sovraštvo imenovanih proti Slovincem ali pa lahko-miselno postopanje, tega ne vemo.

(Prvo polletje) konča se na srednjih šolah v Mariboru in v Celju v soboto, dne 10. februarija. Na c. kr. gimnaziji v Mariboru je 399 učencev, 262 slov. in 137 nemških; v Celju pa je 365 učencev, 238 slov. in 127 nemških.

(Lastna hvala.) V današnji številki ima »Marburgarica« dopis iz Gorenje Radgone; kakor je vsa podoba je spisan v Orehovecih ali pa v šoli Sv. Petra. Dopis hvali na vse kriplje tamošnjo šolo in pa preroka v Orehovecih. Le-ta je dopisniku »naš ljubljani in spoštovani gardist iz Orehovec«. Prav, mi mu ne zavidamo te hvale.

(Nesreča.) Pri Sv. Roku ob Sotli lomi Jurij Plevčak kamen za bruse, dne 24. januarja pa se je odlomil 150 met. centov težki kamen na vrhu ter je podrl spodej stoječo bajto. V njej pa je delavca Anton Mejevšek zasipalo.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. gg. Tajek 2 fl., Planinšek 2 fl., Cerjak 22 fl., (letn. pl. do l. 1897), Frangež 12 fl., J. Pernat 11 fl., Št. Pivec 11 fl., Lom 5 fl., Fr. Hrastl 3 fl., (letn. pl. do l. 1895), Merc 3 fl., Plešnik 2 fl., Urek 2 fl., (letn. pl. do l. 1895), Frece 1 fl., Golob 1 fl., Kelemina 1 fl., (letn. pl. do l. 1895), Tomažič 1 fl. (letn. pl. do l. 1895).

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Franc Korošec, kaplan v Cirkovicah, poklican je za učnega prefekta v dijaško semenišče v Mariboru; č. g. Rudolf Raktelj, kaplan v Čadramu, je dobil župnijo M. D. na Kalobju; č. g. Fr. Lekše, kaplana Črni gori, pride v Cirkovice, č. g. Fr. Šaloven, kaplan v Št. Vidu, pa v Šmarje pri Jelšah.

Loterijne številke.

Linc	3. februarija 1894:	81, 16, 75, 28, 80
Trst	»	61, 89, 60, 13, 72

Oznanilo.

Lepo majhno posestvo v Stročji vesi blizu Ljutomera, četrť ure od trga, zraven velike ceste, se iz proste roke prodaja. Poslopje zidano in z opeko krito, obsega tri sobe, kuhinjo, shrambo in veliko obokano klet in zraven še drugi hramec s kuhinjo in dva hleva za govedo in tri hleve za svinje. Posestvo meri poldrugi plug, polovica njiv in polovica sadunosnik. Cena 2500 gold. z jako ugodnimi pogoji, ki se izvejo pri posestnici gospé **Alojziji Liszt v Stročji vesi** pri Ljutomeru. To posestvo bi bilo primerno za kakšnega krčmarja ali rokodelca ali pensionista.

1-3

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasednega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživljenje dnušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, ctrpnenje udov, revmatizem pomaga ču-

dovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. **Stari konjak** je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri **Alojziju Quandest**, gosposke ulice.

10-52

Kneipp-ova sladna kava

je edino prava v rdečih štirivoglatih zavitkih s podobo župnikovo in tvrdko

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razpošiljamo cenó poštne zavitke po **gld. 2-10.**

15-15

Zahvala.

Prevz. in milostljivi knezoškof dr. Mih. Napotnik so za stavbo nove šole v Tepanjih pri Konjicah darovali velikodušno svoto 150 gold., za katero se podpisani v imenu cele občine pristréno zahvaljujejo.

Občina in krajni šolski svet Tepanje:

Anton Prosenak, župan.
Franc Napotnik, načelnik.
Jurij Solar, občinski svet.

V najem se da z dobrimi pogoji štacuna, stanovanje za zdravnika, ali vpokojenega duhovnika, eno minoto od farne cerkve. Več pové upravnistvo. 1-3

Gostilnica in kramarija

na dobrem mestu s hišo in njivami v sredini večé župnije se prodá iz proste roke.

Več pové upravnistvo t. l. 3-3

Štacuna se takoj dá v najem v šolskem poslopju v Galiciji, pošta Žalec. Več se izvé pri krajnem šolskem svetu v Galiciji.

Učenec, ki ima veselje se štacunarskega učiti in je najmanj 14 let star, ter je ljudsko šolo dobro izvršil, od poštenih staršev, se sprejme včasih pri 1-3

Henriku Klemenčič-u v Vučji vesi, pošta Sv. Križ pri Ljutomeru.

V vsaki fari in občini

namešča se razumna, spoštovana in denarno zanesljiva oseba kot

zaupni mož

z dobrim postranskim zaslužkom. Pisma naj se pošiljajo pod „**201.191**“ **Gradec**, poste restante. 2-20

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Lekarna „Zum goldenen

Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

I. Singerstrasse št. 15,

Wien.

Kričistilne krogljice, nekdanje imenovane **univerzalne krogljice**, zaslužijo to ime po pravici, ker je veliko moč. Od več desetletij sem so te krogljice razširjene in malo takih družin je, pri katerih se to sredstvo ne bi našlo. Od mnogih zdravnikov se te krogljice priporočajo kot izvrstno domače zdravilo, posebno pri boleznih vsled **slabega prebavanja in zaprtega telesa**.

Jedna škatljica s 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nfrankovani pošiljlatvi po povzetju 1 gld. 10 kr.

Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštine in stane: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne krogljice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr., prosto poštine 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, 1 št. 50 kr., poštine prosto. 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštine prosto 65 kr.

Življenska esenca (Pražke kapljice) steklenica 22 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacetične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

☛ Pri dopošiljlatvi denarja (po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju. ☛ 6-12